

SZABOLCS

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban: 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban: 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség: IV. ker., Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal: Iskola-utca 3.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van

A szoboszlói rémeset.

Megdöbbenve olvastuk a szoboszlói vasuti szerencsétlenség hajmeresztő részleteit. Mióta távirda, telefon utján gyorsá lett a hírszolgálat, naponként értesülünk kisebb és nagyobb szerencsétlenségről. Bár eként áll a sajnos körülmény, mégsem térhetünk napirendre a hajdusoboszlói rémeset felett.

Azt tapasztaljuk ugyanis, hogy a személy- és áruforgalom szembeötlően növekszik, az államvasutak kezelésénél mégis azzal mentegődznek, hogy nincs miből fedezni a nélkülözhetlen, a legtöbb vasuti szerencsétlenséget elhárító kiadásokat. Takarékoskodni kell, pedig egyetlen talpfa megrongálódása, egyetlen váltó elöcskulása okozhat pótolhatatlan szerencsétlenséget.

Midőn a takarékoskosságot hangoztatják, ugyanakkor a kormány szekerét toló ujságok hirdetési átalánya, óriási összegeket emészt fel. Így aztán nem csoda, ha most itt, majd amott történik szerencsétlenség. Takarékoskodnak, mert a közügyekben fáradozó, rendezett táncú városok, népes községek hivatal-

nokai nem kaphatnak ingyen jegyet s ugyanakkor a legtöbb lap gazdag hirdetési átalányt huz, ingyen jegyeket élvez.

Nem jól van ez így. Hogy nem jól van, mutatja a szoboszlói s állítólag rossz működött váltó által okozott, szerencsétlenség, mely az államvasutaknak százazreibe fog kerülni. Eltekintve attól, hogy az ilyen nagy összegből sok talpfa, sok váltót lehetne beszerezni, ki kárpótolja kellően azon szerencsétlenek családjait, akik kenyérkeresőjüket, családjuk oszlopát veszítették el? Vajjon megfelelő lesz-e azon segély, mely a szerencsétlenség által elnyomorodottakat csupán az éhenhalástól menti meg?

Mi is azt mondjuk, azt követeljük, hogy takarékoskodni kell az államvasutaknál is; de okos számítással, az utazó közönség életének kockáztatása nélkül. Igaz, hogy a vasuti szerencsétlenség a legjobban kezelt vasutakon is történhet; de mennyivel több szerencsétlenség fordul elő ott, ahol a takarékoskosságot hangoztatása miatt, szembeötlő fogyatkozások, mulasztások történnek? Vegyük például a nyiregyházi állomást. Itt is gyakori, hogy ugyanazon sinre ellenkező irányból

jövő két vonatot vezetnek. Miért? Azért, mert nincs elég sinpár (vágány)! Most a gyakori beérkezés és indulásnál, ha a valamely előcskult szerkezet a szolgálatot nem pontosan teljesíti, vagy a szolgálatot egyszerűen megtagadja, nem fordulhat-e elő a szoboszlóihoz hasonló, vagy nagyobb szerencsétlenség?!

Hallani vélem, vannak alkalmazottak, akiknek kötelességük szigorúan felügyelni. Felügyelni, akkor ügyelni lelkiismeretesen, midőn az egyfolytában teljesített szolgálatban kimerült alkalmazottak testi éreje, ügyelő képessége kimerül, eltompul? Könnyű papiroson szigorú szolgálati szabályzatot alkotni; de nem szabad feledni, hogy az ember, csak ember, ha mindjárt vasutas is. A szolgálaton könnyíteni kell, de miként, amikor takarékoskodni muszáj!

Olyan dolgok ezek, melyeket a mulasztók, vagy mulasztással vádolt alkalmazottak kiderítése és megbüntetésével elütni, vagy elintézni nem lehet. Nem szabad pedig azért, mert az utazó és fizető közönség életének megvédése, megköveteli, hogy ne előcskult talpfakon, ne megromlott váltók, omladozó hidak meglazult sineken szállítsák, hanem te

T Á R C A.**A „Szabolcs“ mélyen tisztelt szerkesztőjének.**

Gyula bácsi! — Kezembe véve tollam
Leültem Neked írni s nem tudok,
Mert bármiként tusázom is magammal,
Egy árva gondolathoz sem jutok.
Velőmben volna sok ezernyi eszme,
De mind kopott, avult, elcsépett rég —
Bíz' nem tudom, mi volna itt e földön,
Miről a költő dalt nem zenge még,

Megénekelve már az égi béke,
A honfű, az édes szerelem,
Megénekelve nyár s tavasszak éke —
Egy árva eszme sem jutott nekem,
Pedig szeretnék írni holmi újat
Mint mondám, mikor ott valék,
Miről talán minálunk mit sem tudnak
S miről egy poéta sem zenge még.

De bárhová tekintsek is szememmel,
Körültem nincsen semmi, semmi új —
A honfű, az égi bék' a régi,
A nyár s tavasz most is csak úgy virul,
A szerelem — ez régesrég kihálva
A föld porába dobova, ott hever . . .

Mert nem divat ez új korban szeretni
Csak pénz s becsvágyat érez a kebel!

S ha már megunva ezt a földi létet,
Mi itt megénekelve, elhagyom,
Ha elmerengek játszani napsugáron,
Vagy nyájasan tündöklő csillagon:
Az égen nem találok semmi újat,
A nap, a csillag most is úgy ragyog . . .
Legjobb lesz hát, ha félredobom tollam
S bevallom azt, hogy költő nem vagyok
Ungvár, 1908. július hó 6-án.

Kondor Emil.

Az élet dalai.

(Bús strófák.)

I.

Egész világ van miközöttünk —
S hogy elválasson, összefog . . .
Elválunk majd, mint összejöttünk
És sírni egyikünk se fog.

Hogy lesik majd, ha szenvedünk-e?
S mi szétmegyünk csak szótalan —
Ne tudja senki, hogy szívünkbe'
Egész világ fájdalomja van . . .

II.

Mert jön idő, én érzem, érzem:
Elssáll az álom, el egészen . . .

A cifra házból nagy titokba
Árnyék oszon ki támolmogva . . .

S a sok szerelmes kis papírra
Valaki csak leborul sírva . . .

III.

Mit viszesz tőlem? Egész világot;
Imbolygó tűzként lobogó lángot.

Nekem világ volt. Neked — tán semmi
S mégis — óh nem tudom visszavenni.

IV.

Van még sok, amit el nem mondtam —
Csak itt suttogom félálomban.

Aki lesse beszédünk, itt nincs kém —
Ketten vagyunk csak: te, meg én.

Az éjben fénybogár világol
És harang kong valahol távol.

Egy-egy ezüst hang ahogy kicsendül,
Egy köny lepereg a szememből —

S a szót, amit még el nem mondtam,
Suttogom halkán, félálomban.

Asmadai.

Kizárólag hazai gyártmányu cipők rendkívül nagy választékban

és a legfinomabb kivitelben kaphatók

Telefon 114. Eisler Károly Telefon 114.

cipő, kalap, női-, férfi-divat és rövidáruháza Nyiregyházán.

gyék meg mindazon intézkedést, melyek nélkül biztonsággal utazni képtelenség.

A hirdetési átalányt, ingyen jegyet élvező hirdetések és lapocskák, az ilyen dolgokról nem beszélnek. Van belátásuk, mert subvenciótól, jegytől elesnének. Mi az ilyen állapotnak nem keressük az üzleti oldalát, hanem tolmácsoljuk a nagy közönség és saját nézetünket. Ezt tenni újságírói kötelesség, mert az államvasutak kezelése, fogyatkozásai türethetetlenek. Nem elég, hogy életünk biztonságban a vasuton nincs, hanem a teheráru szállítás minduntalan fennakad, mert nincs elég kocsi. A megálló helyek, az állomások sok népes városban olyan szárandó, omladozó állapotban vannak, hogy biztonságról, kényelemről bennük szó sem lehet.

Beszélhetnénk még egyébről is, de azt máskorra hagyjuk. Elvárjuk, hogy az elmondott igazságok nem bizonyulnak falra hányt borsónak. Elvárjuk, hogy nem kitérő válasz, nem üres biztatás lesz sorainkra a felelet. Ezt annál inkább megköveteljük, mert felszólalásunk jogos volta mellett a szoboszlói rettenetes szerencsétlenség borzalmas részletei tesznek tanuságot.

Mesterek és tanoncok.

Különös jelenetnek voltam tanuja a mi nap egyik látogatott borbélyüzletben. A mester több idegen ember jelenlétében a kis, alig 12—13 éves inas fiút tette bántalmazta, amiért az valami jelentéktelen ügyet nem a szokásos kereskedői pontossággal végzett el. A segéd pedig okulva a dicső példán felszólította a másik inasfiút, hogy üsse kollégáját alaposan hátba, ha az sírni találja. — Nem hoznánk a nyilvánosság elé e kínos jelenetet. Azonban az az embertelenség, melyet a jeles borbélymesternél tapasztaltunk, nem magában álló egyéni jelenség. A szegény tanoncfiukkal való visszaélés körtünet, mely ha nem tettelegességben, hát agyondolgoztatásban majdnem minden iparosnál megnyilvánul. Ezen visszaélések ellen pedig senki sem áll a tanoncok védelmére. Sőt pár héttel ezelőtt, midőn az itteni iparostanonciskola felügyelő bizottsága az új ipartörvény tervezetével szemben állást foglalt, éppen azt tapasztaltuk, hogy azok is ellenük fordulnak kik hivatalosan volnának érdekeiket képviselni.

Az iparostanonciskola felügyelő bizottságának eme állásfoglalása, mely annak idején egy helyi lap hasábjain látott napvilágot, dörgő kitörés a szegény tanoncfiuk ellen, kikben csodálatos módon nemcsak a kisipar, de az egész magyar ipar pusztulásának okát találja. Észre sem veszi azonban, hogy az iparostanoncok ügye, mely a munkáskérdés egyik legnagyobb problémája, nemcsak az iparostanoncokkal, hanem mindazon egyéb okokkal is összefügg, melyek a munkásvizonyok változását előidézték. Összefügg mindazzal, ami a munkásvizony patriarchalis, családi jellegét megszüntette, s azt tárgyi viszonyná tette. Ma a tanonc az egyetlen munkás, melynek mesteréhez való viszonya még alig vesztett patriarchalis jellegéből. A segédek már elérték tekintélyes munkaidőrovidítéseket de a tanoncok, mint olcsó és csekély ellenállással bíró munkaközögek, korlátlan kizsákmányolás áldozatai.

Például beszéltem egy asztalossal. Segédet nem tartok, mondja, mert az keveset

dolgozik, de tanoncot mindig tartok magam mellett, mert az nem kerül sokba, s egész nap dolgoztathatom. Vagy megszólítottam egy suszterinast. — Reggel félőtkor kelek, mondja, én vagyok az első a házban. Én takarítok, járok a piacra, végzem a munkát a műhelyben. Este csak kilenc óra után fekszem le s csak délben kapok egy kis pihenőt. Egy másik szücsinas reggel félhattól este nyolcig dolgozik, de csak azért ily keveset, mert nem lakik a mesternél. Egy ácsmester borzadva beszél arról a brutalitásról, mellyel az ác- és kőművestanoncokkal bánnak. A fiuk, mondja, egy félórával előbb jönnek mint a segédek, s csak később mennek el. Amellett, hogy egész nap nehéz munkában görnyednek, ki vannak téve a segédek állati kegyetlenségének, kik a legembertelenebbül ütlegetik őket. Ha még ehhez hozzávesszük, hogy a vékonypénzü, fejletlen kis fiú kora reggeltől késő estig tartó munkája rossz kosztal is van fűszerezve, bizony nem csodálkozunk azon, hogy iparostanonc alig kapható, s hogy csak a legértékesebb elemek mennek iparostanoncnak. De viszont megmagyarázható ebből az is, amin az iparostanonciskola felügyelő bizottsága annyira felháborodik, hogy „a tanoncok serege tanulatlan, műveletlen és iskolázatlan, s hogy ezek „oda nem való elemek.“ Mert ugyan szeretnénk mi azt az alig tíz éves, ideg és testtől munkával agyoncsigázt, magát hónapok óta ki nem pihent fiút látni, kinek még iskolai előadások hallgatására vagy tanulásra volna türelme; vagy akiből ki nem törne az ós rakoncátlanság az utcán, ahol végre megszabadult mestere örökké komoly és rendet parancsoló tekintetétől. Csak rá kell nézni egy olyan vészna csenyevész inasfiúra, s már levonható a konzekvencia, hogy szükség van egy szigorú törvényre, mely a tanoncokat saját mesterükkel szemben védi. Csak radikális törvénnyel változtathatunk ezen a helyzeten, nem pedig a felügyelő bizottság ama olcsó tanácsának követésével, hogy követeljük nagyobb kvalifikációt és magasabb életkort a tanoncoktól. Mert kétségkívül megszerezhető a magasabb kvalifikáció a mesterek jobb bánásmódja mellett, s viszont ez a bánásmód a legjobb kvalifikációt is lerontja, s ha el is fogadjuk a magasabb kor hasznos hatását, mégis azt hisszük, hogy a tanoncok mai nagy munkája még a 14 évben is megtartaná a test harmonikus fejlődését.

De az hogy az iparostanonciskola felügyelő-bizottsága mennyi rosszindulattal foglalja az iparostanoncok ügyével, legjobban állásfoglalása következő passzusából tűnik ki: „A tanoncok serege túlnyomó többségben fegyelmetlenül gondolkodású, tanulatlan, műveletlen, egyszóval iskolázatlan elemekből kerülén ki, egyszerűen lehetetlen ilyen tanulókból olyan mestereket képezni, akik az életben, iparágukban és a társadalomban megállják helyüket. Ez adja magyarázatát annak az országszerte mindenütt egyformán tapasztalható szomorú valóságnak, hogy az iparosok a társadalomban, a közéletben elveszítették azt a jelentős, sőt igen sokszor vezető szerepet, a melyet a sokat emlegetett céhrendszer mellett betöltöttek. Más oldalról ugyanez a körülmény adja magyarázatát annak, hogy a magyar ipar annyira aláhanyatlott. Mert egészen természetes, hogy abból az iskolakerülő nemzedékből, melyből az iparostanoncok serege kikerül, csak ritka kivételképp nevelődhetnek jó iparosok.“ Tehát a szegény iparostanoncok az okai, hogy a magyar ipar aláhanyatlott! (Eddig nem tudtuk, hogy volt valaha nagy magyar ipar!) S az iparostanoncok miatt vesztették el vezetőszerepüket a magyar iparosok! Igazán csoda, hogy a közismert osztrák átkot nem az iparostanoncok okozzák! Nos, igazán nem tudjuk, hogy a mesterek önzése, s a tanoncok iránti rosszindulata, vagy

saját helyzetük nem ismerése kiabál-e jobban e sorokból! Mert közismert dolog, hogy a kisipar pusztulását nem a rakoncátlan tanuló okozzák, hanem az a modern gazdasági haladás természetes és szükséges eredménye, mely abból a szempontból még hasznos is, hogy a gazdasági erők tökéletesebb kihasználását jelenti. A nagy tőke koncentráció, a gépek kifejlődése és a munkamegosztás kiterjesztése következtében beálló modern gazdálkodás tette lehetetlenné a kisipari termelést azáltal, hogy a nagyipar a kisiparnál sokkal olcsóbban, sokkal tökéletesebb árut termel. Ilyen viszonyok között természetes a kisipar versenyképességének csökkenése, valamint az is, hogy a kisiparosok szerepet a közéletben nem játszanak. De nem lesz ez másként a legjobb tanulók mellett sem. S aki a helyzetet felismeri, nem is fogja a magyar ipar fejlődését a kisipar fejlődésétől várni. Ha lesz valaha fejlett magyar ipar, az semmi esetre sem a kisipar lesz, mivel annak ép' a fejletlenség a jellemvonása. A kisiparosok főfeladata ezen túl már nem is lesz kész ipartermék előállítás, hanem csak a gyáripari termékek kijavítása; s meg kell nyugodniok abban, hogy új iparterméket csak akkor állítanak elő, ha nem tömegszükségletet, hanem személyes szükségletet kell kielégíteni. Ez a szerepváltás természetesen nem jár minden anyagi csapás nélkül, s mi sem bizonyítja jobban a mestereknek a tanulók elleni rosszindulatát, sőt gyűlöletét annál, hogy őket okozzák e csapás előidézésével, melynek valódi okait nem ismerik.

B. B.

Néhány szó a szőlőértékesítésről.

A szőlőmivelés Szabolcsvármegyében mindinkább nagyobb jelentőséget nyer, érdemes tehát a közvéleménynek azokkal a tényezőkkel foglalkozni, melyek a szőlőmivelés érdekeit előmozdítják.

Külföldön felismerték a szőlő nagy tápértékét és gyógyerejét, a szőlőkúra Tirolban, Görzben, Francia, Olasz és Spanyolországokban nagyon elterjedt, igen kedvelt. Ujabban hazánkban is kezdenek evvel foglalkozni, de tekintve, hogy a mi szőlőnk iz, cukor, sav és egyéb tartalmára nézve bármely külföldi szőlő mellett megállja a versenyt, konstatálnunk kell, hogy ebben a tekintetben is sokat kell tanulnunk a külföldtől. A természet bőven ontja kincseit, de nem tudjuk azokat kellően felhasználni, értékesíteni.

Szabolcsvármegye homoktalaja nagyrészt igen alkalmas a szőlőmivelésre s ha jó fajokat ültetünk s jól kezeljük, úgy a szőlő minősége kiváló; s ma már megyénkben évenként legalább 10000 mm. csemegeszőlő terem, mely kellő értékesítés mellett, legalább 300000 kor. jövedelmet jelent.

Ideje volna, ha a szabolcsmegyei szőlőmivelők érdekeik megvédése végett tömörülénének s arról gondoskodnának, hogy a csemegeszőlő rendes áron értékesíthessék. Ebből a célból szükségesnek tartanám, hogy Nyiregyháza, Kisvárdán, Nyirbátorban, Nagykállóban, Ujfehértón vásárcsarnokok létesíttetnének; szükségesnek tartanám, hogy a szőlőtermelők szövetséget, vagy részvénytársaságot alapítanának, melynek az lenne a hivatása, hogy a szőlőértékesítéssel foglalkozzék, de foglalkozhatnék gyümölcs és borértékesítéssel is.

Mint hogy tapasztalati tény, hogy a termelők sokszor vagy azért mert pénzre sürgős szükségük van, vagy azért, mert a valódi árat nem tudják, terményeiket potom áron vesztegetik el, minthogy ez általános árdevalvációt idéz elő, ezeknél fogva a termelők eminens érdeke, hogy a szőlő ára napról-napra hivatalosan jegyeztessék, az közöltessék s hogy a termelő terményére olcsó kamat mellett előleget kapjon.

Van szerencsém a t. vevőközönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet tetemesen megnagyobbítottam és a következő új cikkeket vezetem be: Női fehérneműek, himzett batistok, csipke blousok óriási választékban. Napernyőkben minden héten érkeznek újdonságok.

Magamat az igen tisztelt vevőközönség további szives jóindulatába ajánlva.

Telefon 129.

Kiváló tisztelettel: **Kohn Ignác.**

Telefon 129.

Hogy mily nagy jelentőséggel, közgazdasági fontossággal bír a szőlőművelés, azt fényesen illusztrálja Kecskemét, mely gazdagságát főleg okszerű szőlőművelésének köszönheti.

Előttünk a példa, Szabolcsmegye talaja és éghajlata a szőlőművelésre ép oly alkalmas, mint Kecskemété és vidékéé, szőlőművelésünk már ma is meglehetősen magas nívőn áll, igyekezzünk azt fokozatosan a legmagasabb színvonalra emelni, de egyúttal a szőlőértékesítés modern eszközeiről is gondoskodnunk kell, hogy szőlőnket úgy bel, mint külföldön megfelelően értékesíthessük, mert különben az a veszély fenyeget, hogy saját zsirunkba fulunk.

Dr. Zinner Samu.

„Vizsgák után.”

A „Szabolcs” f. é. június 27-iki 26-ik számában megjelent cikkemre egy szülőltől levelet kaptam, s e levélben van megszívlelni való gondolat, feleletre váró kérdés, mindenek fölött egy művelt apa gondolkodó szeretete.

Azzal foglalkozik e levél, hogyan bánják a szülő gyermekével a nagy szünidő alatt. Cikkem néhány megjegyzéséből kiindulva azt fejtegeti, hogyan foglalkozzék komolyan a szülő gyermekével s így ír:

„Fogtam komoly olvasmányra és azt láttam, hogy nem sok haszna van belőle. Még legjobban érdeklődött az utleírások iránt. Estefele mikor a munkától megszabadultam, beszélgettem is vele komoly dolgokról, az ember kötelességeiről, a pénzzel való bánásról, a társas érintkezésről, de úgy tapasztaltam, hogy sokszor csak az atyja iránt való tiszteletből figyelt és nem azért, mert a dolog érdekelte. Fantasztikus tárgyakkal szívesen foglalkozott és a találgatás inkább leköötötte mint a tény.”

Találón jellemzi az ifju lelket e néhány sor. S ha az érdeklődés a komoly dolgoknál megcsappan, talán azért történt, mert többet kapott belőle a keleténél, vagy a komoly beszélgetésre nem volt eléggé előkészítve.

Mindezek után pedig ki kell jelentenem hogy „Vizsgák után” című cikkem befejezésében nem azt akartam mondani, hogy a szünidőben a szülői ház folytassa azt a munkát amit az iskolába hagyott. Hanem hogy a rendszeres tanuláshoz, a fegyelmezett gondolkodáshoz szokott ifju lélek kapjon otthon is valami komolyabb táplálékot, főleg pedig lelki fejlődése felett a két hónapra is felügyeletet.

Mert a szünidőnek eltöltéséről szólva különösen, nem ezt emeltem volna ki először. Ez az idő az iskolás gyermek számára első sorban: az öröm ideje. Minden kényszerítő korlától, kiszabott munkától felszabadulva az ifju kor örömét zavartalanul élvezi ilyenkor a gyermek és élvezze is, mert ettől erősödik, keményedik meg a lelke az élet küzdelmei számára, hogy megbirja aztán a szívet lágyító szomorúságot.

De az öröm és szívének berendezése a szülők gondja. Igen sokszor tapasztaljuk, hogy a jó bizonyítvány megjutalmazására olyan ajándékot adnak a szülők gyermekeinek, ami inkább látszik fényes borralalónak, mint jól átgondolt szülői ajándéknak. A gyermeknek egy muló szeszélyét elégítik ki vele s ezzel azt hiszik, hogy szülői kötelezettségüknek eleget tettek, a gyermek szorgalmáért ki van fizetve. A gyermek azután tölti idejét a haszontalan oly sokszor káros dologgal, bekalandozza a kapott flóbert-puskával a mezőt, pusztítja a madarakat és még szerencse, ha emberben kárt nem tesz. Van olyan gyermekifju, aki cigarettatárcát és dohányt kap, hogy az üdülésre erősödésre szánt idő alatt fejlődő szervezetét alaposan tönkre tehesse, a másik stíletes botot kap, sőt van olyan is, aki szorgalma jutalmául egy csomó rakétához jut.

A helyes szünidei foglalkozás kiválasztása a család viszonyai szerint igen különböző; a fürdés meg a kirándulások a legáltalánosabbak s a legkedveltebbek. A kiránduláshoz való szükségletek, esetleg egy kis fényképező gép már hasznos és értelmes ajándék. Ez, valamint bármely könnyebb kézművességhez való szerszámok beszerzése a legcélrányosabb dolog, mert test és lélek együtt foglalkozik ezek által s a gyermek a legszebb örömet élvezi: az alkotás örömét.

Szóval az öröm ideje se muljék el a gyermek fölött haszontalanul. Ne vezessük úgy, hogy a vezetési teherré legyen, de vezessük olyan területre, ahol szabadon csapongva is csak a helyes uton maradhat,

Heidelberg, 1908. július elején.

F. E.

Egyről-másról.

A társadalmat kritizálni manapság ép annyira elcsépelet, mint amilyen hálátlan feladat. Különösen nálunk, a mi városunkban ahol állandóan akadnak a társas életnek olyan előharcosai, kik — felfegyverkezve is — sikra szállanak, ha a nagyközönség hiúságán, még inkább természetesen, ha egyéni külsőségeiken ejtett csorbát a nagy ritkán fel-felbukkanó ösztinteségnek ösztönszerű megnyilatkozása.

Távol áll tőlem belekontárkodni az egyesek személyi viszonyaiba, (értve ezalatt az egyesnek az összeséghez való viszonyát), mindazonáltal méltóztassanak megengedni nagyrabecsült olvasók, hogy az udvariasság méződés szavaiban burkolva legalább megközelíthessem „Justitia” istenaszony számolyát. —

Eitogadott nézet, hogy minden fejlődés az érdekellentétek felszaporodásával jár. Igen ám! Csakhogy ez esetben egyedül a gazdasági, — vagyoni, — érdek foroghat szóban. Teljesen független ettől s egészen más eszmekörbe tartozik az a viszony, mely az embert, mint szellemi lényt, fűzi embertársaihoz. Hogy a mindennapi életből a legegyszerűbb példával álljak elő, csak rá kell mutatnom az e városban uralkodó létviszonyokra! Vajjon az a nehéz küzdelmek árán kvalifikált, intelligens ember, a ki csupán a körülmények kedvezőtlen összejárásából következtében lett a balsors áldozata, vagy már születésénél fogva nem bír anyagi jóléttel, mellőzendő-e, megvetendő-e? S általában művelt, jóérzésű emberhez méltó-e éreztetni másokkal anyagi vagy szellemi fölényt? — Nem, nem s ezerszer nem! — Kiáltják hévvel lelkesedve a katedráról, szavalják a kaszinóban, társaságokban, szerteszéjjel... — S mégis, mit látunk? Talán nincs még egy vidéki város, — vagy ha van, tiz ujjunkon elsorolhatjuk, — ahol a társas együttélés oly éles korlátokkal volna széttagolva, a hol a vagyoni census oly rettenetes mértékben uralkodnék mint éppen itt!

Mi, szerényen meghuzódó polgári e városnak, akik csak néha-néha látjuk, — de mindenesetre annál többször érezzük — e fájdalmas sebeket, leginkább emberi gyöngeségeknek, kicsinyességeknek tekintvén azokat, egyszerűen elnézünk felettük. Lehet, hogy igazunk van, ha nem törődünk velük, s mégis helytelenül cselekszünk, ha legalább némi gyógyszerközt nem kísérlünk meg a beteg társadalmi viszonyok orvoslására.

Hosszu száradok keserves küzdelmei árán kivívtuk a jogegyenlőséget minden téren! Hová leszünk, hová fejlődünk, ha legdrágább kincsünket, mindenünket, egyéni szabadságunkat folytonos bántódásoknak, zuzódásoknak engedjük kockára tenni éppen azok részéről, a kik jólétüket és fölényüket egyedül e legnemesebb eszmék diadalra jutásának hőszónokai?!

Próbáljunk meg széjjelnézni a vizsgáló éles szemével társas együttlétünk legelemibb

rugóira. Előbb azonban meg kell jegyezniem hogy ne hibáztassuk az egyeseket, mert az összeség hibás. Lehet, hogy a ferde viszonyok az egyenlőtlen vagyoneeloszlás természetserű folyományai, de ez sem állhat fenn mindig, mert hiszen sok esetben meggyőződhetnénk arról, hogy éppen azok igyekeznek külső pompájával es fényvel fölényt szerezni, — természetesen olyformán, hogy ezáltal mások önérzetét a legmélyebben sértik. — a kik legkevésbé, vagy egyáltalában nem bírnak anyagi javakkal.

A „gentri” hajlam, mint az érvényesülésre való törekvés leghathatósabb eszköze, befészkelte magát (a konyhától kezdve fel a ragyogó palotákig) mindenüvé. Hatóság és közrend elleni kihágások, különösen, ha jól öltözött emberek követik el azokat, herossá, hőssé avatják az illetőt. Boldog, aki megközelítheti, még boldogabb aki az utcán végig mehet vele! — A csodalatnak és tiszteletnek illetően megnyilvánulása vajjon nem ösztökéli-e azt a valakit arra, hogy még vakmerőbben szembeszálljon a törvényes renddel, s még jobban lenézzék, megvesse a „közönséges gyáva” embereket, akiket pedig a törvény és szent eszmék iránti tiszteletük, műveltséggel és intelligenciával párosult humánus, jobb érzésük nem enged hasonló „hőstetteket” véghezvinni.

Nem kalandozom el a bálterem fejedelmi toillettei közzé, nem élem bele magam a soirek és jourok luculusi lakomáiba, nehogy eltévedjek a félszepségek és kicsinyességek labirintusában, csupán egy figyelemre legkevésbé is méltó, mindazonáltal — amennyiben közbotránykozást keltett — feltűnő, kis bálit. Eseményhozhatók fel meletten (időpontra nem emlékszem) önkénytelenül szemtanuja voltam.

Engedtessek meg azonban most az egyszer — dacára a sajtó szabadság merész kihasználásának — hogy diszretióm uralkodhassék ösztinteségem felett. Csupán annyit jegyzek meg hogy az elhalgatott történet főhőse nő volt.

Ejh! De minek is hozakodunk elő ilyen semmiségekkel! Amilyen könnyen tultesszük rajtuk magunkat, oly gyorsan el is feledjük.

— Így gondolkodnak a legtöbben. — Hát hiszen helyben hagyom a közvéleménynek ezt az álláspontját, ha figyelembe veszem, hogy bizony sokkal fontosabb, nélkülözhetetlenebb feladataink is vannak semhogy ilyesmikkel hosszabban, kimerítőbben foglalkozhassunk. De jusson eszünkbe kedves olvasók, hogy emberek vagyunk, a XX-ik század felvilágosodott emberei, a kik éppen azért, minthogy a korszellem előrehaladtával mindjobban egymásra vagyunk utalva, csak teljesen rendezett, egészséges társas viszonyok mellett vagyunk képesek tulajdonképeni hivatásunknak megfelelni, a jövő nemzedéket az érvényesülésre való törekvés minden gátjának ledöntésével s csupán az egyéni kvalitásnak méltánylásával — osztálykülönbségre való tekintet nélkül — fokozottabb munkakedvre, tetterőre serkenteni!!

Nem elegendő előhozakodnunk azzal, hogy műveletlenség, faragatlanság, higveletlenség ez a ki-kitörő nagy képeskedés, hanem a legerélyesebb intézkedésekkel akadályozzuk meg azoknak megismétlődését!

Az embernek vele született ösztöne, hogy mutogassa, fitogtassa magát, különösen ha tág tere nyílik erre és nagyszámu bámulói akadnak. Ime, itt a visszasságok legfőbb rugója! Nem az egyén hibás, a ki feltűnési mániában szenved, elvégre mindannyian egyformák vagyunk, hanem a nagyközönség, a publikum, a mely esodálattal, tisztelettel övezi a botrányhóst, a minden igyekezettel felükerekedni törekvőt.

Feltehetem, — állítani semmiesetre sem merem, — hogy a vidék legnagyobb része hasonló visszasságokban sanylik, azzal a különbséggel, hogy egyes helyeken még sin-

TAVASZI UJDONSÁGOK
keztyük-, harisnyák-, eső- és napernyők-, ruhadiszek-, férfi-ingek-, gallérok és nyakkendőkben.
STERN SÁNDOR uri és női divatáru üzlete
Nyiregyházán, Pazonyi-utca 2.

csenek annyira elmérgesedve a viszonyok, mint pl. nálunk.

Ezeket a feltétlenül legsürgősebb reformot igénylő társadalmi ferdeségeket, a melyekért egy az egyest, mint a hatóságot nem lehet s nem is állhat jogunkban teletelőségre vonni, egyesegyedül belügyminiszteri intézkedéssel lehet orvosolni. Államosítsuk a rendőrséget! Állítsuk fel a központi, állami felügyelet alatt álló s hivatalos ténykedéseiről kizárólag az államnak felelős rendőrséget! Gyakorolja ez a hatósági testület jogát mindannyiszor, ahányszor törvény kormányrendelet, törvény és helyhatósági szabályrendelet elleni kihágások merülnek fel, személyre való tekintet nélkül hivatását legpontosabban teljesítve.

A míg a helyhatósági önkormányzat közegei hivatásuk betöltésében a pajtáskodást, atyafiságot majd hallgatóságosan, majd szemmel látnatól előtérbe helyezik, addig állandóan megmaradnak a mi Csák Mátéink ezer szerencse, hogy százával akadnak.

Ruzicska Jenő.

Hasznos tudnivalók.

II.

70 %-os áram megtakarítás.

A villamosvilágításnál is jelentékeny megtakarítást lehet elérni, csak érteni kell a módját. A magunk részéről ajánljuk a wolfram lámpák beszerzését, amelyek 70 százalékkal kevesebb áramot fogyasztanak a szén-szálas lámpáknál. Egyedüli hátrányuk, hogy izzóállapotban nem szabad mozgatni, mert a száluk megpuhul és könnyen elszakad. Ezekből helyhez kötött lámpákban égetik csak és a zsinóros asztali lámpáknál — amelynek használata ugyis korlátozott, a nagyobb állandóságú bíró szén-szálas körtéket használják.

Egyik előfizetőnk kereskedésében eddig 3 drb. 16 gyertyás szén-szálas körte égett amely 1 és fél hektowattot fogyasztott. Bele került tehát az áram neki óránként 13 és fél fillérbe. Most egy drb. 50 gyertyás wolfram lámpát éget, melynek az áram fogyasztása fél hektowattot tesz ki. Fizet tehát az áramért óránként 4 és fél fillért. — Ehez hozzá számítandó a drágább lámpa beszerzésének többlete címén óránként egy fél fillér s így tizenhárom és fél fillérrel szemben neki az új világítás csak 5 fillérbe kerül.

A wolfram lámpáért darabonként 4 koronát kérnek, a szén-szálasért pedig 60 fillért. Az égési átlaga mindkettőnek 1000 órára tehető. De vegyünk csak 800 órát, mely esetben egy égetési órára fél fillér beszerzési költség esik.

Hogyan lehet az áram pazarlásának elejét venni?

Egy hivatalnok-olvasónk pedig azt kérdezte, hogyan lehetne a cselédek árampazarlásának elejét venni. Gondolt már arra is, hogy a konyhából a villamosvezetéseket leszedeti, de ettől elállott, mert tartott a cselédek gondatlanságából eredhető tüztől. Megmagyaráztuk neki, hogy ha a használati szobájában a fővezetékre egy kapcsolót szereltek és csak azután ágaztatja szét az áramot, akkor a kapcsolóelfordítása után az egész épületrészben minden lámpa elalszik. Természetesen a cselédek sem égethetik ilyenkor a lámpát, mert a konyhában lévő vezeték sem kap áramot. Ennek a rendszernek még az a jó oldala is meg van, hogy a fogyasztó nem járhat úgy mint tavaly egy fürdőző, akinek 4 héten át egy mellékhelyiségben elhelyezett lámpája egész éjjeleken át fogyasztotta a „drága” áramot.

Vannak-e kis egység wolfram lámpák? A wolfram lámpát a nálunk használatos 100 voltos áram erősséghez csak 32 gyertyá-

nál nagyobb fényerősségre gyártják. Ennél kisebb egységet eddig készíteni nem tudnak, mert az izzószálat a mainál vékonyabbra készíteni nem sikerült. Ezt azonban úgy kell érteni, hogy ugyanolyan vékonyságú alkalmaszása mellett 50 voltos áramnál 16 gyertyás, 30 voltosnál pedig 10 gyertyás is készíthető. Ha 2 drb. wolfram lámpát kapcsolunk össze, akkor a Nyiregyházán használatos áram erősség mellett is égethetünk 16 gyertyás lámpákat, mert akkor a 100 voltos áram megfelelődik. A két lámpának nem kell egymás mellett lenni, hanem pl. az egyikkel a szobát, a másikkal pedig az előszobát világíthatjuk meg. Tizenhat gyertyás tény ugyan is nagyon elég egy polgári lakásba hiszen az általánosan használt petróleum lámpák 8 gyertya világosságot adtak. Egy 16 gyertyás wolfram körte egyhatod hektowatt áramot fogyaszt, melynek a költsége 1-5 fillért tesz ki. Tehát jóval olcsóbb a petróleummal való világításnál is. Ugyanolyan nagyságú szén-szálas izzólámpa árama óránként 4 és fél fillérbe kerül.

Harminckét gyertyás lámpákat a helybeli villamosági társulat is tart, 16 gyertyásokat azonban nem. De ha a közönség felismeri a maga érdekét és keránsni fogja a kisebb egységeket, akkor a rt. kénytelen lesz azokat is meghozatni.

Összehasonlítás kedvéért közöljük egy polgári lakás megvilágításának évi költségét, különböző lámpák használata mellett. Naponta 2 lámpának 2 és fél órán át való átlagos égetését vesszük számításba, amely legjobban megközelíti a gyakorlati számadatait. Ez végeredményben annyi, mintha egy lámpát égetnénk 5 órán keresztül. Egy évre tehát 1825 égetési óra esik, melyért fizetni kell

16 gyertyás szén-szálas lámpák használata mellett, (óránként fél hektowatt 9 fillérjével, egy körte 60 f.) 82 K 72 f.

16 gyertyás wolfram lámpák használata mellett (óránként egyhatod hw.-et számítva es minden órai égetéshez fél fillér lámpa árat hozzáadva) 36 K 49 f.

Ha 16 gyertyás lámpát beszerezni nem tudnánk, akkor vegyünk 32 gyertyásokat, mert azok is jóval kevesebbet fogyasztanak a 16 gyertyás szén-szálas lámpáknál.

Egy 32 gyertyás wolfram lámpa évi költsége [áramfogyasztása egyharmad hw. óránként; ehez egy fél fill. lámpa ár] 63 K, 87 f.

A 32 gyertyás szén-szálas lámpa [1 hw. órát fogyaszt a 9 fillérjével. Ehez két körte 1 K, 20 f.] 165 K 45 f.

Lehet-e az Ószőlőben sertéseket tartani?

Ez a kérdés foglalkoztatja most a lakosságot, mert egy érvényesíteni kívánt szabályrendelet korlátozza nem csak az Ószőlőben, hanem az egész városban a sertések tartását. Az ószőlőbeliek úgy értelmezik a Kgy. 174 K. 10635—904. sz. alatt a képviselő által alkotott és 86927—904. belügyminiszteri szám alatt kormányhatóságilag is megerősített szabályrendelet intézkedéseit, hogy az csak a sóstói ut mentén fekvő házaknál kívánta a sertés tartását korlátozni.

Igen sok képviselői tag nyilatkozik így, akik részt vettek a szabályrendelet tárgyalásán, mert szerintük a villasor jólevegőjének megóvására ez is elég és szükségtelen a középső és keleti részen a szabad gazdálkodást korlátozni. A rendőrség ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedik, hogy a főut nyugoti oldalán sem szabad sertéseket tartani, a keleti házsorra nézve azonban nincs tilalmazás.

Az ószőlő utca nyugati részén lakók megfélembeték a rendelkezést, mert a 4 méteres ut szembelevő oldalán lakók sertés tartásában olyan jogot látnak, amely az ő há-

zaiknak az értékét pár száz koronával csökkenteni az átellenes szomszédáikat pedig emelni képes.

Addig is, míg abban a kényes dologban a felső hatóságok döntenek, közöljük a kérdéses szabályrendelet vonatkozó 2 §-át, betű szerinti szöveggel.

6. §.

„A város belterületén vagyis az adóösszeírás szempontjából megállapított 4 első kerületben sertés hizlalót iparüzésre tartani nem szabad — háziszükségletre udvarokban a telek nagyságához és a lakosok számához mérten egyszerre legfeljebb négy sertés tartása engedélyeztetik meg — azonban a sertésolák tisztántartandók és időnként fertőtlenítenedők — mocsarakat, vagy fürdő-pocso-lyákat sertések részére készíteni vagy tartani a város egész belterületén tilos.

Az Ószőlő nyugoti felét magába foglaló területen, miután ezen terület már most is legnagyobb részben nyaralóhelyül szolgál s miután az a közönség üdülése érdekében sértányokkal berendezett „Erzsébet királyné liget” mellett terül el, a sertés tartása egyáltalán nem engedtetik meg.

Ezen korlátozás a város belterületéhez nem tartozó Himes kertre is kiterjesztetik.

12. §.

Ezen szabályrendeletben megállapított rendőri tilalmak vagy rendelkezések megszegése tilalmat képez és amennyiben ez nem valamely törvény kormányrendelet vagy szabályrendelet alapján büntetendő, jelen szabályrendelet alapján 40 koronáig terjedhető s az 1901. évi XX. tc. 23 §-ában jelzett célokra fordítandó pénzbüntetéssel behajthatlanság esetén megfelelő elzárással büntetetik.

Uszóverseny.

(1908. július 4.)

Ma mult egy hete délután hat órakor tartotta a Nyiregyházi torna és vivó egylet az első nyiregyházi uszóversenyét.

A versenyről részletesen:

A jury elnöke: Dr. Szabó László, bírói jury Gerevich Aladár vivómester és Dr. Csongor Gergely voltak. Időmérő: Csernák Lajos. Indító: Matulka Ödön.

I. Megnyitó verseny. 50 yard.

1. Bede István.

2. Hajós Károly.

II. Középiskolai tanulók versenye. 25 yard.

1. Kovács Béla.

2. Sándor Gyula.

III. 50 yardos gyorsuszás: (középiskolai tanulók részére.)

1. Kovács Béla.

2. Porubszky András.

IV. 25 yardos hátonuszás:

1. Bede István.

2. Porubszky András.

V. Stafeta uszás 3×25=75 yard. Mell, hát és gyorsuszás.

3 csoport indult s az első lett a Garay Kálmán, ifj. Inczedy Lajos és Tester Kálmán csoportja.

VI. Főverseny. 225 yardos uszás.

1. Bede István.

2. Kovács Béla.

A nyertesek közt a bíróság — az eredmények összmínősítése után a következő dísz-tárgyakat osztotta szét.

1. Bede István ezüst sétatálcát.

2. Kovács Béla ezüst szipkát, nyakkendő tüet és parfümtartót.

3. Hajós Károly cigarettatárcát.

4. Porubszky András szivartartót, hamutartót.

Cséplőgépekhez mentőszekrények

teljesen felszerelve 7 koronától feljebb.

Hozzávaló kötszerek külön is kaphatók.

Sérvbajban szenvedők forduljanak teljes bizalommal:

Blumberg József, kezyűs és orvosi kötszerészhez Nyiregyháza, Városháztér 2. szám

Telefon 96. — Fényképészeticzikkék gyári arban. Valódi párisi különlegességek. — Telefon 96

5. Tester Kálmán vázátat.

6. Garay Kálmán a három grácia alabástrom szobrát.

7. Inczedy Lajos szivartárcát.

8. Sándor Gyula tintatartót kapott.

Az uszoda 3 éves s már Nyiregyháznak van versenyképes uszó közönsége. Igazán szép eredmény! Dicsőret ilteti a nyiregyházi torna és vívó egyesület s köztük különösen Bede István művezetőt a sikerért. Elismerés s az egyesület részéről köszönet a Julia vezetőségének az uszoda teljes átengedéséért.

A hölgyek kilátásba helyezett uszóversenyének kíváncsian nézünk elébe, csak ott is lehessenek bíró.

En.

HIREK.

Utazás Nyiregyháza körül. — *Hol szeke-*
ren, hol gyalog. — Apró, kedves, Szabolcsvár-
megyéhez fűződő emlékek, melyeket a szerző,
Kállay András, a megye volt főispánja, ré-
szeiben már újságokban közreadott, össze-
gyűjtve, egy igen érdekes könyvben, a szerző
tulajdonában megjelentek. — Kállay András
fényes tollát már régen, országszerte ismerik,
igazán nem szorul dicsőre. Nem kíván vele
dicsekedni, mert nem bocsátja a nagyköz-
önség rendelkezésére, talán szerénységből,
mert árat nem szabott, de aki megtudja ke-
ríteni, keritse meg, mert ilyen érdekes úrnak
ilyen szép élvezetes munkáját keveset ol-
vasott a magyar nemes olvasóközönség. —
Hires Kállay András a rossz írásáról, de még
híresebb arról, hogy olyan igazi magyar-
sággal Arany János óta nagyon, de nagyon
kevesen írtak, mint ő. A hires Zabolch vár-
megyének és Nyiregyháznak az itt élt és
élő előkelő alakoknak olyan caracteristikus
fotografiáját mutatja, hogy nincs az a mo-
nografus, aki őt megtudná ebben közelíteni.
(Szerk.)

Kitüntetés. A magyar szent korona
országai vörös kereszt egyesületének
legfőbb védőasszonya: Mária Valéria kir.
hercegasszony sajátkezűleg aláírt disz-
okmányával tüntette ki Kertész Bertalant,
a nyiregyházi vöröskereszt egyesület
választmányának a titkárát.

Püspökválasztás. A tiszántuli ref. egy-
házkerület vezetőférfiai f. hó 7-én összejöttek
Debrecenben és a szavazatok beadásának
határidejéül aug. 15-ét kitűzték. A gyűlést
Dávidházy János esperes remek imával nyi-
totta meg, mely után Dégenfeld József mélt-
tatta az elhunyt érdemeit.

Sereghy Elemér a budapesti, VIII.
kerületi zenekonzervatórium igazgatója,
lapunk munkatársa, f. hó 9-én Belgrád-
Sófián át Konstantinápolyba utazott, on-
nan pedig Kisásziba megy és visszafelé
Bukarest—Brassón át jön haza Buda-
pestre. Visszaérkezése után néhány ér-
dekesnek ígérkező tárcát ír lapunknak,
melyekre már most felhívjuk olvasóink
figyelmét.

Necrolog. Ószinte részvétet támasztott
ama gyászír, hogy özv. Jóna Elekné meg-
szűnt élni. Husszu szenvedést váltott fel a
sírnak nyugtató békéje. Jóna Elekné a leg-
jobb anyák egyike volt. Ő volt az, akinek
társadalmi életünkben jelelő szerep ju-
tott. Sokaknak részvéte kísértte nyughelyére.
A család a következő gyászjelentést adta ki:
Jóna Elek és menyasszonya, Gromann Ilonka,
Jóna Éva, férje, Nagy Elek és gyermekeik,
Iréne és Zsuzsa, Jóna László, Jóna Ilonka
és Jóna Berta fájdalomtól megtört szívvel
tudatják, hogy forrón szeretett édes anyjuk,
nagyanyjuk, anyósuk, özv. Jóna Elekné, szül.
Bleuer Zsuzsanna életének 53-ik, özvegysé-
gének 3-ik évében, a folyó évi július hó
7-ik napján, este 8 órakor, hosszas betegség
után csendesen elhunyt. A megboldogultnak
porrézeit folyó hó 9-én délután 5 órakor az
Orsi-utca 21. számú gyászházban a ref. val-
lás szertartásai szerint megtartandó végtisz-
tesség után a vasút mellotti sírkertben he-
lyezzük örök nyugalomra. Nyiregyháza, 1908.
július hó 7. Mindenünk voltál!

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter
Tesik János és Borsy János pénzügyi szám-
ellenőröket számvizsgálókká, Ruhmann Béla
p. ü. számtisztet pedig számellenőrré jelen-
legi állomás helyükön való meghagyással
kinevezte.

Az igazságügyminiszter Jurkovits József
törvényszéki írnokot irodatisztáé nevezte ki.

Uj palota. Főhrer Miklós budapesti épí-
tész a görög kath. paróchia telkére nagy,
két emeletes palotát épít. Az új palotában
fényesen berendezett étterem és kávéház
lesz, azonkívül számos, teljes komforttal el-
látott bérlakás, úgy hogy az új palota való-
sággal látványossága lesz városunknak.

A telekkönyvvezetők orsz. egyesülete f.
hó 6-án a kormányhoz memorandumot adott
be, melyet az összes törvényszékek telek-
könyvvezetői aláírtak és együttesen kérték
a status rendezését.

Kereskedő ifjak vasárnap tartott tánc-
mulatsága várakozáson felül sikerült. Hozzá
vagyunk már szokva, hogy ez a derék egye-
sület bár mit határozzon el az már a kezdet-
ben a siker jegyét viseli magán. Nem csoda
tehát, hogy ha a vasárnapi multság ered-
ménye fényes, amikor a nagyközönség is
érezte a hiányát egy igazi multságának; a
150 tagu rendezőség pedig gondoskodott
rőla, hogy az valóban az legyen. A tánc vi-
radtig tartott. Felülfizettek: Vajda Dezső 4 K,
Mózes Emil, Nyiri József, dr. Golmann József
1—1 K, Gaal Jenő 2 K, Silberstein Ignác
3 K, Weisz Dezső 2 K, özv. Gottlieb Mórné
(Balkány) 2 K, Brüll Simon 3 K, Klein Sám-
uel, Groszmann Frigyes, Klein Herman 1—1
K, Kresch Emánuel, Kovács Zsigmond 2—2 K,
Friedmann Lajos (Debrecen) 1 K, Szilas
Sándor 2 K, Benedikt Sándor 3 K, Ehrenfeld
Márton 7 K, Kroh Vilmos (Debrecen). Mos-
kovits Márton, Grosz Jenő 1—1 K, Borbély
Béla 5 K, Silberstein Miklós 3 K, dr. Harstein
József 1 K, Szántó Ignác 3 K, Stein Ignác 1
K, dr. Gara Sándor 2 K, Gansl Arthur, Glück
Mór 1—1 K, Novák András 40 f, Herskovits
Jenő, Elek Arnold 1—1 K, Jacobovics Adolf,
Sándor István 2—2 K, Szégál Károly 1 K,
Schwarz József 8 K, Szamuely Lajos 2 K,
Fischbein Sámuel 1 K. Jegyeiket megvál-
tották: Preisz Bertalan 5 K, Hoffmann Mi-
hály 10 K, Grinner és Varga, (Szeged) 4 K,
Szántó Lajos (Budapest) 5 K, dr. Meskó László
(Budapest) 10 K, Jacob Morberger (Wien) 5
K, Zvak J. és Társa (Bádapost) 5 K, Fried
Adolf (Budapest) 3 K, Lichtmann Miksa és
Társas (Budapest) 5 K, Grünhut József (Buda-
pest) 5 K, Kohn Ignác (Helyben) 4 K, Eisler
Károly (eladás) 7 K, (Kohn Ignác (eladás) 4
K, Bleuer és Varga (Budapest) 3 K, Müller
testvérek (Budapest) 5 K, Törley József,
(Budapest) 20 K. — A rendezőség ezuton fe-
jezi ki hálás köszönetét a felülfizetőknek és
jegymegváltóknak.

Esküvő. Szilágyi Mihály ekegyáros
és kútfurási vállalkozó ma délután tartja
esküvőjét nagyjásza Jászay Arankával,
Mándokon.

Névmagyarosítás. Csizmár György turai
illetőségű nyirmegyesi lakos, vezetőnek nevét
Czine-re magyarosította.

Aratógépversenly. Az O. M. G. E. július
20-án Eperjesen aratógépversenlyt rendez,
melyre meghívta a szabolcsmegyei gazdasági
egyesület tagjait is.

Tanfolyam. Szabolcsmegyében a háziipar
terfoglalása egyre tart, melyet nagy mér-
tékben mozdíthat az elő, hogy most a föld-
művelésügyminiszter Kökényesen a tanítók
számára 4 hotes tanfolyamot nyit. A részt-
vevők ingyen ellátásban részesülnek. Felvi-
lágosítással a máramarosmegyei iparfejlesztő
bizottság szolgál.

Az országos állatvédő egyesület, melynek
városunkban is van fiókja f. hó 6-án vá-
lasztmányi gyűlést tartott. Elhatározták a ta-
gok fokozottab toborzását, a jövő iskola évi
gyermeknapnak 100 ezer példányban való
kinyomatását.

Mének vásárlása. A földművelésügyi mi-
niszter vásárol 3 és fél—8 éves méneket.
Az eladási szándékot 1 kor. bélyeggel ellá-
tott kérvényben aug. 10-ig kell hozzá be-
jelenteni.

Szőlőmunkáló gépek és eszközök bemutatása.

Ezer és egy indoka annak, hogy a birtokos
ingatlan-kezelését üzleti alapra fektesse. Ebből
kifolyólag és minden bővebb részletezés nél-
kül is természetes a gépek terfoglalása. —
A kézi munkaerőt egyrészt a kivándorlás, de
meg az intenzivebb kultúra nagyobb mérvű
munkás igényei megtizedelték vagy megron-
tották de mindenesetre érzékenyen megdrági-
tották. Természetes tehát, hogy a nagy befek-
tetéssel létesített, temérdek munkaerőt igénylő
szőlő eddig ismert kedvező jövedelmezéséget
tulajdonosai továbbra is biztosítani óhajtják,
vagyis a hiányzó kézi munkaerőt állati erővel
igyekeznek pótolni. A „Magyar szőlősgazdák
országos egyesülete“ a mult évben kezdte meg
a szőlőművelő gépek és eszközök bemutatását.
Ugyancsak ennek közreműködésével határozta
el egyesületünk is megyénk szőlőbirtokosai
érdekeiben egy ily gépbemutató megtartását.
E bemutató f. hó 19-én d. e. 9 órai kezdettel
fog a Sóstó m. a. v. állomás mellett fekvő,
Csázik Péter szőlőjében megtartatni. A közle-
kedés a helyszínére úgy a m. a. v., mint a
nyiregyháza v. kisvasutakon bármely irányból
alkalmas. A bemutatás végeztével a Sóstó-fürdő-
telepen közös ebéd lesz, utána értekezlet, me-
lyen minden résztvevő észleleteit kifejtheti. —
Felhívjuk szőlőbirtokosainkat, hogy azon lehe-
tőleg nagy számmal megjelenjen s lehetőleg
szőlőkerülőjeiket is magukkal hozni szives-
kedjenek.

Felvétel. A traiskircheni tűzörségi had-
apród iskola előjegyzést nyitott, olyan négy
gimnasiumot vagy polgári iskolát végzett nő-
vendékek részére, akik 17 évüket még nem
töltötték be. Prospektust az intézet parancs-
noksága küld Felvételi vizsgát magyarul is
lehet tenni.

A tiszavidéki evangélikus egyházmegye
Materny Lajos és Zelenka Lajos elnöklésé-
vel tartott gyűlésén kimondotta, hogy óvat-
tesz az iskoláztatási ügyben az egyházi ha-
tóságok meghallgatása nélkül tett miniszteri
intézkedések ellen. A Die temere kezdetű
pápai bulla visszavonása érdekében is fel-
írnak a kormányhoz.

Az állami altisztek és szolgák 58 helyi
bizottsága állást foglalt egy közalap létesíté-
se és egy országos szövetségben való tö-
mörülés érdekében. Az országos bizottság
már megkezdte a szervezést s ezzel nagy-
örömet szerzett a nyiregyházi kartársaknak is.

Az iparvédelem legutóbbi számában ol-
vassuk, hogy Büdszentmihályon gyufagyár
van alakulóban.

Veszedelemes tűz. Ma egy hete vesze-
delmes tűz keletkezett a város ház utcán levő
és özv. Básthy Barnáné tulajdonát képező
portán. — A tűzoltóság megkésze érkezett
ezuttal a vészhelyre, mivel idejében ele-
gendő ló nem állott rendelkezésére. Megál-
lapították később, hogy a talyigások a bu-
zatérre és az ág. ev. templom mögé men-
kültek a fecskendő huzatása elől. Gondosko-
dott azonban a h. polgármester arról, hogy
jövőben hasonló esetek elő ne fordulhassanak.
A fecskendőnek kézzel való huzása sze-
rencsétlenségnek lett az okozója. Egy Kis
Mihály 10 éves gyermek keze a kerekék
közzé került, amely azt eltörte. A tűzoltóság
ügyességének köszönhető, hogy a veszedel-
mes tűz csak az épület felét pusztította el.

Hamis pénz. Az országban több helyen
hamis százkoronásokat foglaltak le, melyek-
et arról lehet felismerni, hogy a német szö-
veg Hundert szavában a H betű nagyon
halvány.

A siketnémák budapesti állami intézeté-
ben ingyenes és fizetéses helyek üresedtek
meg. Tájékoztatóért a Mosonyi u. 8. sz. a.
lévő intézethez kell fordulni.

Kender áztatók létesítése. A földműve-
lésügyi miniszter kezdeményezésére Szabolcs,
Arad, Bihar, Temes és Zemplénmegyék ki-
küldöttéi megvitatták a kendertermelés érde-
kében teendő intézkedéseket. Ennek a fo-
lyamanyaként a miniszter ebben az 5 leg-
nagyobb kendertermelő megyében most mos-
terséges kenderáztatókat létesít és szervezi
az értékesítés együttességét. Megyénkben 9
áztatót állíttatnak fel.

A technológiai iparmuzeum értesítette a
helybeli ipartestületet, hogy a nyáron férfiruha
szabóságoknak szabászati tanfolyamot rendez.

Football verseny. Vasárnap délután érdekes verseny folyt le Debreczenben a nyiregyházi és debreczeni tornaegyletek között, mely alkalmat adott tornászainknak, hogy a verseny fogásait, a gyakorlás hasznát és az egyöntetű játék elengedhetetlenségét felismerjék. A mi egyesületünk rövid fennállása alatt nem emelhetette tudását a tökéletesség fokára, de beigazolást nyert, hogy a tagokban van képesség, ha még az nincs is kiforrva. Ezuttal a debreczenieké ugyan a bábér, de a mienkké a tapasztalat és a továbbképzés akarata, amelyre már is lehet építeni. A football-match 10:1 arányban végződött a debreczeniek javára.

A tanító fegyelmi joga Luczai Terentinus verseci lakos megverte egyik növendékét. — A járás bíróság a tanítót felmentette, mert tettében csupán fegyelmi joggyakorlást látta. A kuria kimondotta, hogy testi fenytéseket a tanító nem alkalmazhat, s ezt a jogegység szempontjából tudatta a nyiregyházi bíróságokkal is.

A husvizsgálat rendezése. Nem csak megyénkben, de az egész országban merültek fel panaszok a husvizsgálati eljárásra. A földmivelésügyi miniszter aug. 1-től új szabályzatot léptet életbe, melyben gondoskodik, hogy ahhoz értő emberek a helyszínen vizsgálják meg a levágott állatokat. A husvizsgálók ezután ellenőrzik a hal és vadárusítást is.

Megszökött rab. A helybeli törvényszék fogházának 3-ik emeletéről megszökött Popopics Mihály, aki lopásokért 3 évre volt elítélve. A csajkák felhúzására használt kötetelt ellopta, azon ereszkedett le egy mellék épületre, melyen a cserépet felbontva ismét talált helyet kötelének megerősítésére. A megszökött ember már 5-ik napja van oda és eddig semmi hír felőle.

Kérelem a vasuton szállítókhoz. Az őszszel várható tömeges áru-és terményszállítások, továbbá a f. évi szeptember havában tartandó katonai nagy gyakorlaton résztvevő csapatok elszállítása, végül a nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagok állandóan nagy tömegben való szállítása a vasut teljesítő képességét előreláthatólag oly mértékben fogják igénybe venni, hogy a kocsihányalagnak lényeges szaporodása dacára is számolni kell a bekövetkezendő kocsihányalagnal. A kocsihányából eredő szállítási nehézségek megelőzése, illetve lehető csökkentése érdekében minden alkalmasnak látszó intézkedés megtörtént. Az itt szóban forgó fontos közérdek szempontjából azonban a vállalatokat ez uton arra kéri a debreczeni keresk. és iparkamara, hogy a részéről elszállítandó a szállítási időhöz nem kötött tömegárak (épület- és tüzfifa, szén, só, érc, kő stb.) zömét még a nyár folyamán, minden esetre azonban az erősebb őszi forgalom bekövetkezése előtt, folyó évi szeptember hó közepéig lehetőleg elszállítsák.

Debreczeni fémipari szakiskola ügye. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur arról értesíti a debreczeni kereskedelmi és iparkamarát, hogy a fémipari szakiskola első évfolyamának folyó évi szeptember havában leendő megnyitását elrendelte. A szakiskola vezetésével Szánkay F. Béla eddig főnökbányai fémipari szakiskolai igazgató, lett megbízva, ki értesülésünk szerint az intézetre vonatkozó ügyekben. Debreczen város közönségével és tanácsával érintkezésbe fog lépni. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tövönny részt vett ki a szakiskola legelső tervezési munkájából, megszerzésénél és állandó törekvése, hogy az iparoktatási intézmény felvirágozzék. Az iskola ideiglenesen Debreczen város által felajánlott tanonciskolai épületben lesz elhelyezve, a végleges épületre vonatkozólag pedig a tárgyalások folynak, melyről is rövid időn belül számot adhatunk. Ez után felhívjuk mindazokat, kik e nemes cél szolgálatában, a hazai ipar nagygyá és erőssé tételé érdekében sorakoznak, kik ez év őszén Debreczenben megnyitó szakiskolánál, mely az ország legnagyobb vas-és fémipari szakiskolája leszönállo, vagy bármilyen ösztöndíjakat alapítani, vagy ily célra adománvoznai óhajtának, e szándékukat a kamarával közölni sziveskedjenek.

A hamisításokról. Korunk haladásait, sajnos, nyomon követi a rava-z hamisítások minden neme. A városokban hamisított élel-

miszerek, a vidékre hamisított ipari termékek kerülnek. Ujabb idő óta az ismert „szarvas” jegyű szappan lett áldozatává a legkülönbözőbb utánzásoknak. Ez a maga nemében egyedüli szappan tudvalevőleg az ugró szarvast viseli védjegyként. És ime felbukkan minden lehető ugró állat, szarvakkal vagy azok nélkül, csak valamelyest hasonlítson a „Shcicht szappan” szarvasához. Ügyeljünk tehát szappanbevásárlásainknál jól a „szarvas” védjegyre.

Az „Apló” villanyszínház előadásait az elmúlt héten igen élénken látogatta a közönség. Az előadások minden tekintetben elsőrangúak voltak. A műsor igen jól volt összeállítva s az előadott képek szép tiszta felvételével a közönség osztatlan meglepedésével találkozott. Az e heti műsor, miként alant láthatjuk, szintén érdekesnek ígérkezik és hozzá fog járulni ahhoz, hogy városunk ezen egyetlen állandó szórakoztató helyét a közönséggel megkedveltesse, illetve a közönséget a színház rendszeres látogatásához hozzászoktassa. Szinre kerül szombaton és vasárnap: este fél 9 órakor és fél 10 órakor. 1. Tűzoltók működése Madridban. Érdekes természetes felvételek. 2. A macskának nagyon nehéz a sora! Nagyon mulatságos jelenetek. 3. A néger bosszúja. Nagyszerű dráma a rabszolgák életéből. 4. Szédületes utazás Kacagtató képsorozat, vig jelenetekkel. 5. A szenvedélyes billiardozó. Rendkívül mulatságos történet. 6. A magikus lámpás! Feltűnést keltő újdonság! Színes látványosság a bűvészet köréből. Rejtelmes titokzatos jelenetek. 7. A trombiták konkural vig bohózat képsorozat. 8. Barátaink várnak az ebédhez! Kacagtató, mulatságos bohózat! Ezenkívül bemutatásra kerül még néhány érdekes kép. Hétfőn este fél 9 és fél 10 órakor nagy elite előadások. Szinre kerül: Nyugatindia. Mesés szép természetes felvételek Indiából. Népsokások népmulatságok festői tájak és vidékek nagyon tanulságos képsorozat. Svédország télen. Gyönyörű természetes felvételek ezen érdekes vidékről. Rendkívül érdekes képek. Meglepő téli tejképek. A csendes szaloda. Nagyon mulatságos történet. A kis Savojard! Igen érdekes felvételek. A hét legutolsó újdonsága! Ezen kívül teljes mozgóműsor változatot képekből! A színház helyisége jól van szellőztetve, úgy hogy dacára a kint levő nagy melegnek, bent kellemes hőmérsékelt van.

A vármegyei tűzoltószövetség e hó 8-án tartotta meg alakuló gyűlését, mely alkalommal elnökké Mikecz Dezsőt, ügyvezető elnökké dr. Konthy Gyulát, alelnökké Szaláczy Bertalant, titkárrá Mikecz Istvánt, törvényhatósági tüzfelügyelővé Antal Jánost, pénztárnokká dr. Szópkó Dezsőt, ellenőrré dr. Murányi László választott. Ezenkívül 12 választmányt alakított, melyben a vármegye minden járása és Nyiregyháza város képviselve van.

Szilágyi és Diskánt miskoczi gépgyáros cég kitűnő borsajtóra, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó- és zuzogépeire felhívja a figyelmet, különösen eddig a cég által feltalált és készített „Kossuth”, „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók, nemkülönben a nagyüzemű préseléshez készített Rákoczi „kettős kosaru” sajtókra, amelyeknél régi világlábkól készített prése egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsórése faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egeri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos, az 1906. nagyváradi kiállításon a cég borsajtói külön első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Táplálkozás és vérképzés zavarainál a buziásfürdői szénsav- és vasdus források megbecsülhetetlen hatásuk. Ide tartoznak a serdülő korban fellépő sápkór, az öröklés, hiányos fejlődés, rossz táplálkozás, szellemi és testi megerőltetés, betegségek (typhus s egyéb fertőző bántalmak) vérzések, gyermekágy folytán létrejött vérszegénység. — A buziásfürdői „Phönix” gyógyviz, mely a híres buziásfürdői szénsavforrások hatását nagyban, előmozdítja, kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

A gyermekhalandóság a nyári hónapokban éri el tetőpontját, mivel ilyenkor szokott a friss tehéntej leggyakrabban megártani a gyermekeknek, s idezi elő az u. n. nyári hasmenéseket, melyeknek évenként 60.000 gyermek esik áldozatul Magyarországon. E veszélyt elkerülendő, legajánlatosabb a friss tejet teljesen megvonni a gyermektől és azt, az ez esetekben legmegbízhatóbbnak bizonyult Nestlé-féle gyermektápláltszal táplálni. Ez a régebevált szer tiszta alpesi tejet tartalmaz és vízzel felfőzve, egy jóízű és minden gyermek által kedvelt tökéletes gyermektápláltszal nyújt, elhárítja és megszünteti a hasmenést és elősegíti az izmok és csontok fejlődését.

Jég. Vasárnap délután babszem nagyságu jég esett a Sóstón, de a zápor megakadályozta, hogy a növényzetben kárt tegyen.

Tárgyalás. A III-ik osztályu kerületi adó tárgyalását jul. 13-án az asztalosok, ácsok, csontesztergályosok, borbélyok, csizmadiák és bádigosokkal kezdik meg 14-én a bóröndösök és rokonfoglalkozásukkal, 15-én a kalaposokkal, 16-án a nyomdászokkal, 17-én az élelmezőkkel, 18-án a varrónőkkel, 20-án az ügyvédekkel, 21-én a kereskedőkkel, 22-én a kiskereskedőkkel, 23-án a szénraktárosokkal, 24-én a rőfösökkel, 25-én a szatócsokkal, 27-én a szénészekkel, 28-án a vendéglősökkel, 29-én a taligásokkal. aug. 1-én pedig a földbérlokkel fog a városházán az adókiadó bizottság tárgyalni.

Terményszák, vízmentes ponyva, dohányszineg 5 százalékkal olcsóbban, mint bárhol, beszerezhető: Hirschler Mór fűszer-kereskedőnél, volt Török Péter féle üzlet. Ugyanott M. kir. lőporáruda, vadász, flóbert és revolver töltények, és tüzi játékok árusítása.

Ha megbízható órára vagy jó és szép ékszerre van szükséges, és ezt jutányos áron óhajtja beszerezni, úgy forduljon bizalommal **Vrabecz** órás és ékszerészhez Nyiregyháza Iskola-u: 8 Javításokat pontosan, jutányosan és jótállás mellett készít.

Hol kapja szabadságát tőlem? Egészen kis csendes fészekben fent a turinga: erdőben. Sem orvos sem patika nincs ott. — S ha megbetegszik? — Dehogyan betegszem meg! Legfeljebb meghülök, a mimicsoda az faluhelyen előfordul. De ilyenkor veszek régi kedves Fay-féle sodeni pasztilláikat melyekből 12 skatulya van a kofferemben. Semmiféle meghalás meg nem érthat! Fay-féle igazi sodeni pasztillái kaphatók drogériában és ásványvízkereskedésben. 1-25 K-ért Ausztria — Magyarország vezérképviselőse; **W. Th. Gunzert Wien, IV/I. Grosse Neugasse 27.**

A t. közönség szives figyelmébe ajánljuk **Preis Bertalan (Korona-épület)** posztó áruházát, a hol is a legújabb hazai férfi gyapju szövetek valamint a legdivatósba női costumöknek való kelmék kaphatók.

CSARNOK.

A napfogyatkozás.

A júliusi nap égető sugarai elől Kósza Gyuri kedves barátommal együtt bemonekültem hűsölni az „Örök mosolyhoz” címzett cukrászdába. Ezt a cukrászdát is azt hiszem, csak csufságból nevezték el így, mivel a gazdája a cukrász már évek óta valóságos buskomorságban szenved s mióta ismerem, mosolyogni is csak egyszer — az anyósa halálakor láttam.

Gyuri, ki az „Apró hirdetések” iránt rendkívüli előszeretettel viselkedik, első dolga volt, hogy egy lapot kezébe kapott s aztán átadta magát szenvedélyének, míg én egy másik lapot olvasva, buslakodtam Kossuth Ferencz betegségén.

„Napfogyatkozás” kiállítását egyszerre fel mind hárman harsány hangon. már mint Fyuri én és a buskomor cukrász, s egy pillanat alatt a terem egészen besötétített s ajtóban megjelent a tele hold.

Az első meglepetésből felocsudva láttuk csak, hogy tulajdonképpen nem napfogyatkozás okozta a sötétséget, s hogy a hold sem hold, hanem egy bejövő gyászruhás matrona fogta fel a világgosságot, éppenséggel meg nem fogyatkozott természetével.

A természetes gyászruhás kit egy nem annyira természetes, csinos és szintén gyászos leány is követett, — fürkészőleg tekintett közöttünk szélyel s láthatólag önelégülten foglalt helyet — még pedig nagyot — a szomszédasztalnál leánya társaságában.

Most azt kérdezem, hogy láttak e már önök gyászruhába öltözött asszonyt vörös orral? Ugy-e nem láttak? Én láttam akkor, mert annak a természetes matronának az orra vörös volt. De kérem egy gyászos asszony vörös orral, ez rettenetes. Épen olyan, mintha egy veres ruhába öltözött asszonymnak gyász-, akárom mondani fekete orra lenne. Én gyermekkoromban mindig azt gondoltam, hogy vörös orra csak a szentéletű embereknek van, még pedig a sok imádságtól, mivel a mi tisztelendőknék, meg a szomszéd falu tisztelendőjének is vörös volt az orra.

Mondom, leültek s a természetes gyászos hölgy — mondjuk, hogy a mama, nem a legzeneibb hangon szólt oda a buskomor cukrásznak: — Kérek két „dobost” és te mit eszel? fordult leányához.

— En kérek egy „indiánert” felelt ez.

Már erre Gyuri is felütötte fejét az „Apró hirdetések” közzül, mért már az csakugyan rettenetes, hogy egy hölgy „dobosokat” a másik meg „indiánereket” egyék meg.

Egy asszony dobost, még pedig kettőt, holott nálunk az egész falunak van egy dobosa, s az sem megenni való s a katonáéknál is csak minden 100 emberre esik egy dobos s az sem megenni való.

Most már csak arra voltam kíváncsi, vajon hogy fog(a megenni a dobosokat, elevenen-e, vagy sülve, a dobokkal együtt, vagy azok nélkül.

Hát még a másik az a sápadt képű leány egy „indiánert” kért, holott én Werne Gyula regényeiben mindig nagy olvastam, hogy az „indiánerek” eszik meg a fehéreket, nem pedig a fehérek az „indiánereket.”

És képzeljék az az istentelen cukrász — bár tudtam, hogy nagy mester, mert a „Polgári házasságot” is 5 krajcárjával méri — ahelyett, hogy elfutott volna, szolgálatkészen ment „dobosokat” és „indiánert” hozni.

Na, ezek hát az emberevők, gondoltam magamban s vártam a látványosságot s Gyurit is kiverte az izzadás e vérengzés hallattára.

De hamar beláttuk, hogy csalódtunk, mert a cukrász megjelent s egy tálcán hozott három süteményt, mondván, hogy tessék parancsolni „dobost” és „indiánert”

Hát ilyen az a „dobos” meg az „indiánert” kérdeztem önmagamtól. Hisz hasonlítani is csak annyiban hasonlít az egyik az indiánerekhez, amennyiben fekete, mint az, s a másik meg annyiban hasonlít a doboshoz — amennyiben egyáltalában egy cseppet sem hasonlít.

— Önnel egy kis bizalmas beszédem

lenne — szólított meg engem a mama, mikor távozni akartunk.

Meghunyáskodva ültem le ismét s vártam, a „dobosok” után reám készül a sor. Nem fért a fejembe, hogy mi lehet az a beszéd, hozzá még bizalmas és hogy éppen engem tudott kiválasztani bizalmas beszélgetésre. Titkon bele pislantottam a szemközt levő tükörbe, hogy talán arczomban van valami bizalomgerjesztő, de szomorúan tapasztaltam az ellenkezőt.

— Uram engemet becsületemben sértettek meg kezdé a szörnyeteg — s ön értem bosszút fog állani.

— Asszonyom sajnálom de...

— Ne sajnálja, mit még ön sajnálja?

Hogy sajnálná azt, a ki engemet védte, len, gyenge teremtést s hozzá egy galoshni — nagykereskedő nejét becsületében sértett meg. Tudja-e az ur, hogy mit tesz az galoschni-nagykereskedőnek lenni? Ugye nem tudja? Nemis fogja tudni. Önre bizom uram ügyemet s be fogja perelni becsületsértéseért azt az istentelent, ki engemet egy galoschni... Jaj... Mindjárt megpukkadok!

Szerencsére nem pukadt meg, hanem a nagy felindulás miatt szava egy kissé elállott s én is szóhoz juthattam.

-- Asszonyom ön téved — kiáltám

— nem vagyok ügyvéd, erre esküszöm s arra is esküszöm, hogy soha nem is leszek.

— Nem ügyvéd? — kérdezte meglepetve, — hiszen én még odahaza halottam azt, hogy itt minden harmadik ember ügyvéd s itt most hárman voltak s a három közzül én önt gondoltam ügyvédnek.

Kimerülve dültem vissza székembe s az ismételt „napfogyatkozás”-ra tértem magamhoz.

A buskomor cukrászt másodszer láttam mosolyogni.

| L. István.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

HLATKY-SCHLICHTER GYULA.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

Ezennel kijelentem, hogy az idejégverés által kalászosokban okozott súlyos káromat — a „Gazdák Biztosító Szövetkezete” megelégedésemre gyorsan rendezte és a mai napon készpénzfizetéssel kiegyenlítette.

Ujfehértó, 1908. június hó 22.

Adler Géza.

Tüdő és nyakbetegek, asztma és gégebetegek!!

Aki tüdő vagy gégebajától sőt a legmakacsabbtól is, aki asztmától a legelhanyagoltabbtól sőt a gyógyíthatatlannak látszótól egyszer és mindenkorra szabadulni akar, az forduljon **A. Wolffsky-hoz Berlinbe. N. Weissenburger Strasse 79.** — Ezerszámban levő köszönőlevelek nyújtanak biztosítékot kúrám nagy gyógyerejéről. Füzetek ingyen.

Gazda állást keres egy gyakorlott gazdasz, uradalomban, —

azonnali belépésre. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalban. ::

„Keleti pályaudvar”

TELEFON 64-57. nagyszálloda TELEFON 64-57.

Budapest, VII. kerület, Thököly-ut 18. sz. A keleti pályaudvar indulási oldalán. A legnagyobb komforttal berendezve. Szobaárak 2 K 40 f.-től kezdve, villanyvilágítással együtt **Utazóknak 20% engedmény.** Posta és távirat a házban, minden oldalról villanyos közlekedés **Tulajdonos Hersch Samu.**

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SIRKŐVEK
mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak
mellett kaphatók:
FÜHRER ZSIGMOND FIAINÁL
Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-ödik szám.

NESTLÉ
GYERMEKLISZTJE
csecsemők, lábbadozók
gyomorhajosok részére.
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

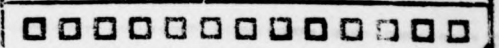

A konyhában és házbán

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. Ez szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondossággal szükségeseltetik.

Órák és ékszerek nagy választékban.

Óra és ékszer javítások!

Ékszer átalakítások szolid árakban jótálás mellett készíttetnek.

Állandóan nagy választék, megbízható járásu zsebórákból, legújabb divatu, ebédli és szalon órákból, mindennemű fali és ébresztő órákból.

Kitűnő gramophonok, a legutóbb felvett, gramophon lemezekből nagy választék.

Olcso ár. Pontos kiszolgálás!

(A Schiller-féle volt helyiségben.)

Tisztelettel:

KAZÁR JÓZSEF,
 órás és ékszerész.

Törött aranyat és ezüstöt legmagasabb napi árban veszek.

Javítások jótálás mellett.

Szalon és ebédli órák.

Állandó butorkiállítás

Glück Jenő butoráruházában,
 Nyiregyházán, Pazonyi-utca 10. sz.

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy butor szükségletét addig be ne szerezze, míg a nálam lévő legnagyobb választékú, túlhalmazott mennyiségű és legszolidabb kivitelű izléses, részben saját készítményű háló, ebédli, szalon és luxus butoraimat meg nem tekinti, mely alkalommal az igen tisztelt vevő közönség meggyőződhetik, hogy **üzletem bármelyik fővárosi nagykereskedővel is a versenyt mindenkor kiállja.** Cégem szolid, pontos és legjutányosabb árai folytán már eddig is a legjobb hírnévnek örvend. Hivatkozva ismét a túlhalmazott raktári készletre, mely alkalommal az összes raktáron lévő butoraimat

bámulatos olcsó áron árusítom

míg a jelenlegi készletem tart.

Teljes tisztelettel

Glück Jenő.
A réz-, vas- és hajlitott fabutort gyári árban árusítom.

Alapított 1870-ik évben.

Telefon 125 sz. Fúrott kutak Telefon 125 sz.

építését, 50-től 400 méter mélységig, valamint vízvezeték, fürdő, erő és kézi szivattyuk szerelését legjutányosabb áron vállalja:

Szilágyi Mihály

ekegyára és fúrott kut építési vállalata NYIREGYHÁZA.

(Kivonat eredetiről.)

1539/907. szám.

Bizonyítvány.

Alulírott hivatal ezennel bizonyítja, hogy Szilágyi Mihály nyiregyházi kut-fúró-mester a Nyiregyháza—szerencsi vonalon több mélyfuratu kutat létesített, melyek úgy műszaki kivitelben, valamint a szolgáltató víz minősége tekintetében kifogástalanok.

Nyiregyháza, 1907. augusztus hó 22.

 Magy. kir. államvasutak
 nyiregyházi
 osztálymérnöksége.

**Aranyérem-
 mel és disz-
 oklevéllel
 több ízben
 kitüntetve.**

15000/1907. K.

Hatósági bizonyítvány.

Nyiregyháza város hatósága hivatalosan igazolja, hogy Szilágyi Mihály helybeli ekegyáros és fúrott kut építési vállalkozó a Nyiregyháza város által létesített fúrott kutak legnagyobb részét készítette és az általa készített kutak úgy műszaki tekintetben, mint a víz minősége tekintetében kitogástalanul lettek elkészítve.

Nyiregyházán, 1907. évi aug. 22.

 Bogár Lajos,
 h. polgármester.

 Moesz Béla,
 h. főjegyző.

Százánál több elismerőlevél.

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót = és kainitot =

 valamint az összes egyéb mű-
 trágyákat legolesóbb áron száll-
 litja

Kalmár Vilmos

 a stassfurti Kálisyndikátus ve-
 zérképviselője

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

Alapított 1900.

 Bármilyen ruhák
 vegytisztítását, festé-
 sét és gouvellirozását
 a legmeglepőbb ered-
 ménnyel végzi

Gabulya Mihály

 kelmefestő, vegyiruhatisztító és
 gouvellirozó int zete

Nyiregyházán.

Pazonyi-utca 13.

(Zrinyi szálloda udvar.)

❖ A MAGYAR UJSÁGÍRAS SZENZÁCIÓ! ❖

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

 A 48-as eszmény és a magyar
 nemzeti törekvések egyetlen hű
 és kérlelhetetlen szószólója. ❖

Főszerkesztő

BRAUN SÁNDOR

Felelős szerkesztő:

HACSAK GÉZA.

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

 Egész évre 16 K. — f. || Negyedévre 4 K. — f.
 Félévre 8 K. — f. || Egy hónapra 1 K. — f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg, — pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám 5 krajcár

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

 Egész évre 6 K. — f. || Negyedévre 1 K. 50 f.
 Félévre 3 K. — f. || Egy hónapra — K. 50 f.

Mutatványszámokat küld a kiadókivital:

Budapest, Röck Szilárd-utca 9.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki vásárló közönséget értesíteni, hogy szőnyegáru üzletemet a róm. kath. iskola házából az Erdélyi ezelőtt Tester-féle házba helyeztem át.

○○○○○○○ Tisztelettel: **Kreisler Simon** szőnyeg és divatáru cég. ○○○○○○○

Saját sajtólásu, kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL“

(Bejegyzett védjegy)

kókuszszirt árusít az
Első Magyar Kókuszdió Olajgyár
„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r. t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia Nyiregyháza

Csemegeméz

kilónként 1 kor. 60
fillérjével kapható:

Nandrassy Aurél-nál

Iskola-utca 12. szám alatt.

LICHTMANN VILMOS

cég ajánlja

Nyiregyháza, Széchenyi-tér
3. sz. saját házában épült, dúsan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — **legkedveltebb** — **gazdasági gépek és gőzekék** beszerzésére.

Nemkülönb: sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön, jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása, parcellázása, és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

SIRKÖVEK

tíz százalékkal olcsóbb mint bárhol.

Nyiregyháza, Kótaji-utca 5. szám.

„Blickensderfer“

IÓRGÉP

eredeti amerikai
azonnal látható

irással.

Tiszta acél | Gyönyörű | Az írógépek
szerkezet. | szép irással. | legolcsóbbja.

Ára teljesen felszerelve csak 300 korona.

Írógép kellékek legolcsóbb árakban szállítanak.

Amerikai irodai butorok minta telepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufmann és társa

Bpest, V., Zoltán-u. 16. (Szabadságtér.)

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, léhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minder egyéb gazdasági gépek.

Képvisellete Nyiregyháza Májerszky Barnabás gépgyárosnál.

BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZCSEPLŐGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK, RESICZAI ACÉLEKÉK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE,
BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Eladó! A Bujtoson az I-só düllőben, szemben a börtönnel, 2 hold telkeknek való **föld.**

Czim: Özv. **Dietz Sándorné** Szatmármegye, Mikola.

GUTTMANN HENRIK

divatáru üzlete
Nyiregyháza.

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevőimmel közölni, hogy a tavaszi posztók **uri öltönyökre** nagy mennyiségben a legújabb mintájú és legjobb minőségben megérkeztek, melynek megtekintésére tisztelt vevőimet meghívom.

Kiváló tisztelettel **Guttman Henrik.**

Uj. Zsák-üzlet. Uj.

Felhívás

az igen tisztelt gazdakörök és géptulajdonos urakhoz.

Zsákok, vízmentes ponyvák, rostáló ponyvák kölesön, valamint megvételre a legolcsóbban beszerezhetők:

Wiener Adolf

zsák- és ponyva-üzletében,
Nyiregyháza, Megyeháztér 7.

I-ső rendű sós pörkölt bőrű
oldal-szalonna

mindenkor minden mennyiségben kapható
a legalsó napi áron. Folyton nagy raktár

BALCZÁR kertesnél **NYIREGYHÁZA**

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL MINDEN VIZET
FELÜLMUL.

Kellemes, kissé savanykás írű, vasmentesített, szénsavdus,
rendkívül üdítő asztali víz. X
Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fűvénnyelképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:
MUSCHONG buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Szent-Lukácsfürdői
Kristályforrás
ásványvíz

Étvágyat javít.

Gyomorrontást megakadályoz.

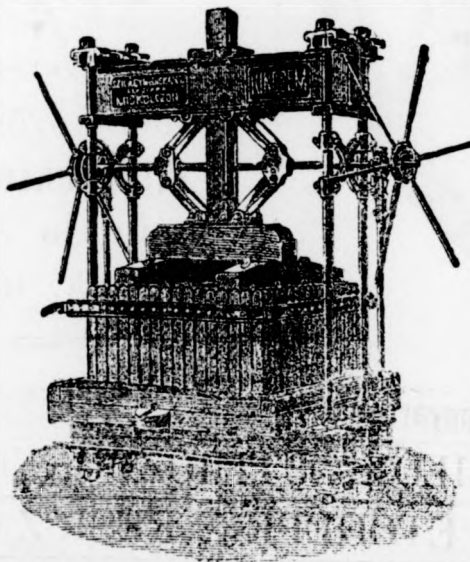
Főraktár: Hibján Sámuel utódainál, kapható ezenkívül Hoffmann Adolf Leuchter Sámuel stb. fűszerkereskedő cégeknél, Nyiregyházán.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Csak férfiaknak igen érdekes képeket küld 15 drb. egész sorozat 4 korona, 10 drb. fél sorozat 3 korona, 5 drb. kis sorozat 2 korona előleges beküldése ellenében, zárt borítékban. (Levélbélyeget is elfogadjuk.) **Hexner és Társai Szeged.** (Szíveskedjék ezen lap hirdetésére hivatkozni.)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

1902. borászati kiállítás, Eger: I. díj, diszokl. és aranyérem. 1902. orsz. g.

kiállítás, Pozsony: I. díj, aranyérem. 1906. Nagyvárad: I. díj, diszokl. 1901. temesvári kiállítás, I. díj, diszoklevél.

Az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevél.

Borsajtók

legujabb rendszerű, könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Acélorsós“, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

— Legujabb Rákóczy-rendszerű kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasreszekkel. Egyszerű kezeles. Őriási erő kifejtés. A törköly egy darabban és könnyen kivehető. Egy ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzó és bogyózók. „VILLÁM“ legujabb centrifugális bogyózó- és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT gépgyáros, Miskolc.

Árjegyzék ingyen.

Főüzlet:
Telefon 140.

Nyomda:
Telefon 182.

Piringer J. utóda (Borbély Béla)

könyvnyomdája, könyv- és papírkereskedése és könyvkötészete

— Nyiregyháza, Városház-épület. —

Elvállal: minden a nyomdai szakba vágó hivatalos, kereskedelmi, gazdasági és magánjellegű nyomtatványok izléses és szakszerű elkészítését gyorsan és jutányos árszámítással.

Raktáron tart: jegyzői, ügyvédi és az életben szükséges nyomtatványokat, írópapírt és más irodai kellékeket.

Vas és réz butorok nagy választékban.

Szabolcsvármegye legnagyobb

butoráruháza

Nyiregyházán, a Törvényszék mellett

Raktáron tartok a legmodernebb stílusú ebédlő és háló szobákat, saját készítményű kárpitozott butorokat, ugymint ebédlő divánok és salon garnitúrákat a legujabb kivitelben és legjobb minőségben jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség pártfogását kérve
vagyok

Kiváló tisztelettel

Lefkovits Zsigmond.

Figyelem!!

Tisztelettel értesitem Szabolcsvármegye m. t. gazdaközönségét, hogy az alant felsorolt cikkek

HELYBEN ÉS EREDETI GYÁRI ÁRAKON leendő beszerzését lehetővé tettem azért, hogy a **Vasuti-ut 3. sz.** alatt (Kerekes Pál mellett) egy modern technikai üzletet és állandó kiállítást rendeztem be, illetve a

Budapesti Szivattyu és Gépgyár r. t. Budapest
(ezelőtt VALZER FERENCZ).

JÓZSEF FŐHERCZEG cs. és kir. fensége udvari szállítója

Szabolcsmegyei bizományi raktárát megnyitottam.

Raktáron:

Szivattyúk bármely célra kézi, járgány és szijhajtásra, gőszivattyúk, benzinmotor- és villamoshajtásu szivattyúk, Tűzfecskendők és tűzoltó szerek. Fürdő berendezés, vízvezetéki szerelések. Köztisztasági eszközök.

Gyártási ágazatok:

Fűrészbereendezések, daruk és emelőgépek. Csertörők, szeszgyári gépberendezések. Tűzoltósági egyéni felszerelések. Vas- és fémöntvények ^{10.000 és 20.000} _{kg-grammos darabokig.} Hid- és vasszerkezeti munkák. Kazánkovács és lemez munkák. Harangok és tartozékaik. Közegészségügyi eszközök.

Tekintettel arra, hogy ezen vállalattal leginkább a m. t. gazdaközönség és eddigi vevőim teljes kényelmét vélem biztosítani, bátor vagyok remélni, hogy nagybecsű megbizásaikkal engem fognak kitüntetni.

Szolgálatukra mindenkor a legnagyobb készséggel vagyok,

teljes tisztelettel:

Szilágyi Mihály,

ekegyára és furott kut építési vállalata

Nyiregyházán.

Telefon 125.

Telefon 125.